

گل‌دهی و تناوب میوه‌دهی در زیتون و روش‌های کنترل آن

تألیف:

دکتر اسماعیل باغابی

استادیار گروه علوم باغبانی دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر کاظم ارزانی

استاد گروه علوم باغبانی دانشگاه تربیت مدرس

۱۳۹۵

گل دهی و تناوب میوه دهی در زیتون

مؤلفین: دکتر اسماعیل خالقی و دکتر کاظم ارزانی.

اعضای شورای کمیسیون تخصصی علوم کشاورزی و دامپزشکی: دکتر مسعود قربان پور نجفآبادی، دکتر فرحان کجیلی، دکتر سیبوش مکتبی، دکتر رحیم پیغان، دکتر سید محمود کاشفی پور، دکتر عبدعلی ناصری، دکتر احمد لندی.

ویراستار علمی: دکتر نوراله معلمی

ویراستار ادبی: دکتر پروین گلی زاده

ناشر: دانشگاه شهید چمران اهواز

چاپ اول: ۳۹۵

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی چاپ: سحافی: اداره چاپ و انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز

سرشناسه	خالقی، اسماعیل، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	گل دهی و تناوب میوه دهی در زیتون و روش های کنترل آن / نویسندگان اسماعیل خالقی، کاظم ارزانی.
مشخصات نشر	اهواز: دانشگاه شهید چمران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	کتاب، ۱۱۲ ص. (ورایختن رنگی)، جدول، نمودار.
فروست	انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۹۵.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۴۱-۱۸۷-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	زیتون -- اصلاح نژاد
موضوع	Olive -- Breeding
موضوع	زیتون -- کاشت
موضوع	Planting (Plant culture) -- Olive
موضوع	زیتون -- ایران -- انواع
موضوع	Olive -- Varieties -- Iran
شناسه افزوده	ارزانی، کاظم، ۱۳۳۵ -
شناسه افزوده	دانشگاه شهید چمران اهواز
رده بندی کنگره	SB۳۶۷/ع۱۶۵۸ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	۳۳۸/۱۷۴۱۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۲۲۲۷۷

محل های فروش کتاب

اهواز: گلستان - شهر دانشگاهی - کتابفروشی دانشگاه شهید چمران اهواز.

تلفاکسی: ۰۶۱-۳۳۳۳۱۰۷۲

تهران: خ. کارگر شمالی، خ. نصرت، خ. دکتر قریب نرسیده به خ. فرصت، پلاک ۱۱ - مؤسسه کتابیران

تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۶۶۵۱۰-۱۵

قیمت: ۱۰۰،۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

پیشگفتار

زیتون یکی از محصولات مهم باغی است که در صنعت میوه‌کاری ایران و جهان به واسطه تولید میوه و هم چنین نقش ویژه روغن میوه در سلامت انسان از جایگاه و اهمیت خاصی برخوردار است. مطابق با آمار منتشر شده وزارت جهاد کشاورزی ایران در سال ۱۳۹۰، سطح زیر کشت زیتون در کشور ۱۰۲ هزار هکتار بوده که از این میزان ۴۷ هزار هکتار آن بارور و مابقی غیر بارور است که این آمار نشان‌دهنده توسعه روز افزون کشت این محصول در ایران با هدف تولید میوه و روغن است. با عنایت به اهمیت و پدیده تناوب باردهی بسیار گسترده در اکثر درختان میوه که خود می‌تواند منجر به بروز مشکلات عدیده‌ای در زمینه تولید، بازار فروش و اقتصاد گردد؛ لذا شناخت علل و عوامل اثر در پدیده تناوب میوه دهی در درختان میوه و استفاده از روش‌های کنترل آن در صنعت میوه‌کاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از آن جایی که در اکثر ارقام زیتون تناوب میوه‌دهی گزارش شده است و به دلیل عدم اطلاعات علمی مدون در خصوص شناخت و معرفی علل تناوب باردهی در زیتون و روش‌های کنترل آن در کشور، نسبت به نگارش کتاب حاضر در زمینه "گل‌دهی و تناوب میوه دهی در زیتون و روش‌های کنترل آن" که مشتمل بر ۳ فصل می‌باشد؛ در دستور کار قرار گرفت. که در فصل اول به کلیات در خصوص قدمت، سطح زیر کشت زیتون در ایران و جهان، خصوصیات مرفولوژیکی، معرفی برخی از ارقام ایرانی و خارجی زیتون، نیازهای اقلیمی و خاکی و ترکیبات زمین‌شناسی زیتون به طور خلاصه پرداخته شده است.

در فصل دوم این کتاب به مباحث گل‌انگیزی، تمایز جوانه گل و میوه‌دهی و عوامل موثر بر آن پرداخته شده است زیرا نویسندگان بر این باورند که جهت درک بهتر تناوب میوه‌دهی و توسعه روش‌های کنترل آن نیازمند به بررسی وضعیت گل‌دهی گیاه می‌باشد.

در فصل سوم این کتاب نیز، به تناوب میوه‌دهی در زیتون و فاکتورهای تاثیر گذار بر آن و هم چنین به روش‌هایی جهت کنترل و کاهش تناوب میوه‌دهی در زیتون پرداخته شده است.

آنچه مسلم است، درک و شناخت مکانسیم‌های تناوب میوه‌دهی در درختان زیتون، بستگی به عوامل گوناگونی دارد و در کتاب حاضر سعی شده است، برخی از این مکانسیم‌ها بیان شود. بنابراین مطالعه کتاب حاضر برای دانشجویان مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری میوه‌کاری و هم چنین به کارشناسان و محققین باغبانی و تولیدکنندگان زیتون، توصیه می‌شود.

در پایان از خوانندگان محترم درخواست می‌شود نظرات و اشکالات احتمالی را به آدرس khallegani@scu.ac.ir و یا arzani_k@modares.ac.ir ارسال نمایند، تا در چاپ‌های بعدی لحاظ گردد.

دکتر کاظم ارزانی

دکتر اسماعیل خالقی

صفحه	عنوان
	پیشگفتار
۱	فصل اول: کلیات
۱	۱-۱ مشخصات گیاهشناسی درخت زیتون
۱	۲-۱ مشخصات مورفولوژیکی درخت زیتون
۱	۱-۲-۱ برگ
۳	۲-۲-۱ تنه
۳	۱-۲-۱ ریش
۳	۴-۲-۱ گل
۵	۵-۲-۱ میوه
۵	۳-۱ مبدا و گسترش زیتون
۷	۴-۱ سطح زیر کشت زیتون در دنیا و ایران
۹	۵-۱ ترکیبات میوه زیتون
۱۱	۱-۵-۱ ترکیبات اصلی
۱۵	۲-۵-۱ ترکیبات جزئی
۱۵	۱-۲-۵-۱ استرولها
۱۵	۲-۲-۵-۱ رنگدانهها
۱۶	۳-۲-۵-۱ اسکوالین
۱۷	۴-۲-۵-۱ توکوفرولها

- ۱۷ ۵-۲-۵-۱ فسفولپیدها
- ۱۸ ۶-۲-۵-۱ ترکیبات فنولی
- ۱۸ ۷-۲-۵-۱ ترکیبات فرار
- ۱۹ ۶-۱ ازدهاد زیتون
- ۱۹ ۱۷-۱ ارقام زیتون
- ۲۰ ۷-۱-۱ معرفی برخی از ارقام خارجی زیتون
- ۲۰ ۱-۱-۱ آرکین (ARBEQUINA)
- ۲۱ ۲-۱-۷-۱ بارک (BARBANA)
- ۲۲ ۳-۱-۷-۱ فرانتویو (FRANTOIO)
- ۲۳ ۴-۱-۷-۱ هاردیز ماموس (HARDYS MAMOUS)
- ۲۴ ۵-۱-۷-۱ هوجی بلانکا (H. JIBLANCA)
- ۲۵ ۶-۱-۷-۱ کالاماتا (KALAMATA)
- ۲۶ ۷-۱-۷-۱ کرونیکی (KORONEIKI)
- ۲۷ ۸-۱-۷-۱ لچینو (LECCINO)
- ۲۸ ۹-۱-۷-۱ مانزانیلا (MANZANILLO)
- ۲۹ ۲-۷-۱ معرفی برخی از ارقام داخلی (ایرانی) زیتون
- ۲۹ ۱-۲-۷-۱ داکال (DAKAL)
- ۳۰ ۲-۲-۷-۱ دزفول (DEZFUL)
- ۳۱ ۳-۲-۷-۱ فیشمی (FISHOMI)
- ۳۲ ۴-۲-۷-۱ گلوله (GELOOLEH)

۳۳	۵-۲-۷-۱ خارا (KHARA)
۳۴	۶-۲-۷-۱ ماری (MARI)
۳۵	۷-۲-۷-۱ روغنی (ROWGHANI)
۳۶	۸-۲-۷-۱ زرد (ZARD)
۳۷	۸-۱ نیازهای اقلیمی و خاکی گیاه زیتون
۳۷	۱-۸-۱ دما
۳۸	۲-۸-۱ عرض جغرافیایی و ارتفاع از سطح دریا
۳۹	۳-۸-۱ تاب
۳۹	۴-۸-۱ خاک
۴۲	فصل دوم: گل انگیزی و تمایز جوانه گل و عوامل موثر بر آن
۴۲	۱-۲ گل انگیزی در زیتون
۴۶	۲-۲ عوامل موثر بر گل انگیزی زیتون
۴۶	۱-۲-۲ تاثیر شدت نور و طول روز
۴۶	۲-۲-۲ تاثیر درجه حرارت
۴۸	۴-۲-۲ تاثیر محصول سال قبل
۴۸	۵-۲-۲ اثر رطوبت
۴۸	۵-۲-۲ اثر عناصر غذایی و قندهای محلول
۵۰	۳-۲ تمایز جوانه گل در زیتون
۵۴	۴-۲ عوامل موثر بر تمایز جوانه گل
۵۴	۱-۴-۲ اثر سرما

۵۵	۲-۴-۲ اثر آبیاری
۵۵	۲-۴-۳ اثر تغذیه
۵۶	۵-۲ گل دهی
۵۶	۶-۲ ده افشانی
۶۲	۷-۲ میوه دهی
۶۲	۱-۲ تشکیل میوه (میوه بستن)
۶۳	۲-۲ عوامل مؤثر در تشکیل میوه
۶۴	۲-۷-۳ عوامل مؤثر بر آن
۶۷	فصل سوم: تناوب میوه دهی
۶۷	۱-۳ تناوب میوه دهی
۶۹	۱-۱-۳ اثر میوه دهی و رشد روشنی در تناوب میوه دهی
۷۱	۲-۱-۳ اثر میوه بر انگیزش جوانه کل
۷۳	۳-۱-۳ میزان پروتئین در ارتباط با تناوب میوه دهی
۷۴	۴-۱-۳ تغذیه در ارتباط با تناوب میوه دهی
۷۵	۵-۱-۳ مواد تنظیم کننده رشد در ارتباط با تناوب میوه دهی
۸۲	۶-۱-۳ متابولیت های ثانویه در ارتباط با تناوب میوه دهی
۸۵	۷-۱-۳ اثر شرایط آب و هوایی بر تناوب میوه دهی
۹۰	۸-۱-۳ اثر متقابل شرایط محیطی و فاکتورهای داخلی
۹۶	۲-۳ روش های کاهش تناوب میوه دهی
۹۶	۱-۲-۳ هرس

۹۷ ۲-۲-۳ تنک میوه و استفاده از مواد تنظیم کننده رشد

۹۹ ۳-۲-۳ زمان برداشت

۹۹ ۴-۲-۳ حلقه برداری

۱۰۱ ۵-۲-۳ تغذیه، آبیاری و سایر عملیات باغبانی

۱۰۲ نتیجه گیری

۱۰۳ منابع

www.ketab.ir